

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-ASPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak helyben, kézhez hordva:
Egész évre . . . 12.- kor. Negyedévre . . . 3.- kor.
Félévre . . . 6.- kor. Egy órára . . . 1.- kor.
Egyes szám ára 4 fillér.

Felolós szerkesztő:
SIMON ISTVÁN.

Lapkiadó:
HOROVITZ ZSIGMOND.

Előfizetési árak vidékre, postán kifizetve
Egész évre . . . 12.- kor. Negyedévre . . . 4.50 kor.
Félévre . . . 9.- kor. Egy órára . . . 1.50 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Darabos-utca 7. sz. a. — Telefon 442. szám.

A debreceni egyetem.

Debrecen, december 5.

Nemcsak Debrecenben, hanem az egész országban kínos feltűnést keltett az a törvényjavaslat, melyet Zichy János gróf közoktatásügyi miniszter a napokban terjesztett a képviselőház elé a pozsonyi és debreceni egyetem felállításáról. A javaslat indokolása egyenesen kimondja, hogy Pozsony olyan egyetemet kap, melyen orvosi, matematikai és természettudományi s jog és államtudományi fakultás lesz, Debrecenben pedig református hittudományi, jog és államtudományi, bölcsészeti, nyelv és történettudományi s matematikai és természettudományi. Pozsonyban tehát nem lesz theologiai és Debrecenben nem lesz orvosi fakultás.

Mind a két egyetem tehát csonka volna. A pozsonyiak ezzel is megelégedeznek, legalább eddig még nem érkezett hír arról, hogy valami nagyon fájálnak a theologiai fakultást, Debrecenben azonban hihetetlen elkeseredést szült, hogy a miniszter egyáltalán nem akar ott orvosi fakultást felállítani. És az egész ország osztozik Debrecen felháborodásában. Nagyon csunya és nagyon méltatlan lenne az a játék, hogy a miniszter elfogadja a felajánlott tizenhat milliót, de ennek ellenértékét, a teljes egyetemet meg nem valósítja.

Az egész ország követelte a debreceni egyetemet. Egy nagy magyar városról, sőt a legnagyobb és a legtipikusabb magyar városról volt szó, amely az egyetemmel egész Felső-Magyarországnak természetesen központjává emelkedett. s ritkán láttuk még az országos közvéleményt olyan egyértelműséggel állást foglalni, mint ahogy az egyetem kérdésében Debrecen érdekében állást foglalt. Debrecennek meg kellett kapnia az egyetemet akkor is, ha azt egészen az állami költségvetés terhére kellett volna csinálni. De mikor jog, méltányosság és nemzeti érdeken felül Debrecen még tizenhat milliót is ajánlott fel, akkor a kormánynak igazán könnyű lehetett az elhatározás. Hisz nagyon olcsó dicsőséget arathatott volna anélkül, hogy a költségvetést meg kellett volna terhelnie.

De Pozsonynak nagyobb és hatalmasabb protektorai voltak s a kormány e mellett foglalt állást. Ma már meg lehet állapítani, hogy a pozsonyi egyetem létesítése befejezett tény volt akkor is, mikor a kormány még egyáltalán nem gondolt Debrecenre. S csakis az országos hangulat követelő szava volt az, amely Debrecennel szemben is engedékennyé tette a kormányt.

De ez a kormány mindent csak félig tesz s a debreceni csonka egyetem valósággal karakterisztikonja a Khuen-kormánynak.

Kifogás könnyen található a Zichynek sem esett nehezére kifogást találni. Debrecenben nincs egy nagy országos kórház, amely az orvosi fakultásnak kiegészítő része lehetne. Ez volt az indok. Hisz az igaz, hogy kórház nélkül el sem képzelhető az orvosi fakultás, de abból tizenhat millióból, amit Debrecen felajánlott, igazán telik kórházra is, főleg akkor, mikor a magyar országos érdek a mi sajnálatos közegészségügyi viszonyaink közt, hogy Debrecenben legyen egy nagy országos kórház s amikor annak felállítása csak pénzkérdés. — Nem esoda tehát, hogy a kórház hiányát Debrecen vezetői csak kifogásnak tekintették s a mikor kijátszottaknak tartották magukat. Ezért már nagyon befolyásos férfiak agítottak mellett, hogy Debrecen vonja vissza azt az ajánlatot, melyet a kormánynak tette. Végre is azt, amit a miniszter Debrecennek adni akar, Debrecenben a református egyház már megcsinálta. s nem volna érdemes sem az autonómiát feláldoznia, sem tizenhat milliót kidobnia csak azért, hogy ami eddig református főiskola volt, annak ezentúl «állami egyetem» legyen a neve.

Debrecen aggodalma azonban felesleges. A debreceni képviselők buzgalmának és agitációjának sikerült kivívnia a miniszternél azt, hogy Debrecen teljes egyetemet kap s ebben Debrecen polgársága megnyugodhatik. A törvényjavaslat indokolását a miniszter a közoktatás-

VÉDELEM.

Írta: **Flatt Zsóka.**

Amíg szeretett, — míg szerettük egymást,
Hervadásom napfényes útjára
Most sem vet árnyat...

Szerettem, — szereit és aztán elhagyott, —
Büntetés, könny, fájdalom ne érje! —
Ha vétkezett is, — én ellenem vétett,
S én áldom érte.

Mi volt a bűne?... Utjára az Élet
Harmatos-szirmu friss rózsákat szórt
S virágos útján gondtalan száguldva
Nem látta meg, hogy egyet eltiport...

LEVÉL A SZERKESZTŐHÖZ.

Nemzetes Főszerkesztő Uram!

Még aszongyák, hogy urazok. Pégy urazik a fene, hisz nem volna kicsi ez az én csizmám, mikor még szalma is fér belé, csak hogy torokba szük, oszt alig bírom felrángatni, tizenkét pihenőre jár. Oszt e vót az oka, hogy a torzsaféjú szomszidot megvertik.

Mer mir azir, hogy csak hallom én úgy ifél tájba az ucca felől a nagy kiabálást, hogy aszongya: segiccsig, segiccsig, oszt meg is es-

meritem a Szabó hangját, le is kaavrottam a vácokrul, oszt huztam vóna feleflé a csizmát, hát csak tessik mán kipzelni az eszmeccserét — nem jön. E vót benne az akadémia, hogy idejibe ki nem mehettem, akki oszt ekkicsit pötyögösön is esett Szabó szomszidnak, mer jó komások vagyunk, csak hogy mezilláb nem akariam kimeni ebbe a locs-pocs időbe, mer mesmeg úgy jártam vóna, mint a mult hetekbe, mikor uri betegségei kapott az érom, mán hogy ifju Lujzás lettem, de azir parasztoson tüszköltem tüle.

De hogy egyik szavamát a másikba ne öcssem, hát ipp az ötödik pihenőt tartoltam a csizmahuzással, mikor Szabó elhallgatott. De mán ennek fele se tréfa, így magamba, mer ennek be nem áll a szája, míg nagy baj nincs, aval egy rántásra felhuztam a csizmát, úgy vót, ahogy vót, a kirgít tapostam az igaz, de azir fogtam a kezembelit, akki tőgyfáfabul van, oszt kiszalattam.

Na szip egy eszmeccsere vót odaki, mondhatom, mer mir azir, hogy furu Csokán, sipka Tót, a borir hazug Gyalai, a jukassfejű Bökfí, meg piritós Kovács agyvigyeltik egymást a gájmicsesnél. Szegia Szabó mán akkor meg se moccant. Nosza nekem se kellett több, elkisztem őket csipelni, de csak ipp azir, hogy ne verekeggyenek. Minditig a bikessiget szeretem, hát most is arra intetem vóna őket, oszt még nekik

állott fejebb, akkire való nízve ecczer csak azon veszem magamat észre, hogy két záffogam az átalellenbe való szomszid ablakját akarja akarja beverni. De mán eszetet magam is megsokaltam, mer uggyis kevés, akkivel rágok, hát így oszt úgy tarkón cselekettem, ammek legközelebb vót hozzám, hogy tüstint oda esett Szabó szomszid mellé, a többit is irrekeltem érvingesen addig s addig, hogy elindultak.

Masinát rántok oszt a két gyengélkedő mellett, hát akkor veszem észre, hogy istenes Nagy Jankót tanáltam fübe nyomni, pedig ű nem is risznigelt a verekedisbe, mer hogy nararénos litire néki nem is szabad. Csak a meje kívánja az ebattának, máskipp nem is ögyeledne más becsületes emberek közzé, mikor azok bottal irreklik egymást.

Na elig a hozzá, hogy jól nízett ott ki Szabó szomszid a szinhelyen, mer mir azir, hogy nyaki benne feküdt a pocsolyába.

Mán azt hittem, hogy vigkippen kiment belölle a siker, de oszt hogy a csizmám órával elkisztem a fejit próbakippen kopogtatni, hát csak megszöllai, oszt aszongya hogy: na még ijen papianom se vót. A pocsójára értette, akki a kis lábaujja hegyitől a szája szülig takarta.

Na csak ne igen mozogj, mondok, mert ez ojan paplan, hogy bele fulsz, ha hasra fekszel. Használt neki a szip szó, nem fordult bele

Csodákat beszélnek arról, hogy milyen olcsón lehet most

GERŐ ERNŐ férfi, fiu és gyermekruha áruházában vásárolni.

Debrecen, Piacz-utca 41. szám.

Ügyi költségvetés tárgyalásakor úgy fogja magyarázni, hogy az rossz és szerencsétlenül van fogalmazva, mert Debrecen fokozatosan meg fogja kapni az egész egyetemet, az orvosi fakultást is. De előbb meg kell teremteni annak előfeltételét, egy nagy országos kórházat. A pozsonyi és debreceni egyetem közt tehát csak is a fakultások felállításának sorrendjében lesz különbség, — de teljes egyetem lesz mind a kettő.

Az egész országra megnyugtató ez a hír, mert az egész ország fájdalommal látta volna Debrecennek, ennek a derék magyar városnak leverését az egyetem kérdésében. De az egész affaire okulás lehet a kormányra is, hogy a ravaszkodások és kibúvások nem vezetnek célhoz s hogy a nyílt és őszinte politika nemcsak sikeresebb, de becsületesebb is.

A KÉPVISELŐHAZ ULÉSE.

A képviselőház ma folytatta a kereskedelmi tárca költségvetésének tárgyalását. A külsőség a mindennapi ülésterem, üres kázzat, általános részvétlenség. A vitának pedig ma olyan szónoka volt, Lengyel Zoltán, aki megérdemelte volna, hogy beszédét többen hallgassák. Több mint két óra hosszat tartó fejtegetése során behatóan foglalkozik vasuti politikánk ferdeségeivel és egy egységes vasutépítési tervet, valamint az államvasutak kezelésének teljes és gyökeres reformját sürgette.

A kereskedelmi tárcához még többen vannak feliratkozva (Apponyi, Haydin, Hantos Elemér, Sümei Vilmos stb.), úgy hogy a vita még néhány napig el fog tartani.

ÚJABB MILLIÓKAT A TENGERÉSZETNEK.

Gróf Khuen-Héderváry miniszterelnök ma este Semmeringről Bécsbe érkezik. Holnap reggel Bécsben lesznek Lukács László és Hazay Samu miniszterek is, hogy a miniszterelnökkel együtt résztvegyenek a gróf Aehrenthal elnöksége alatt tartandó közös miniszteri értekezle-

kippel, hanem szípen idenyújtotta a kezét. Én oszt felhúztam, akkint meg is bántam, mert örömebe úgy megölelt, hogy azut meg se ismert.

Na mer hogy csupa sár lett tülte az én kitem is. Oszt ahejlett, hogy megköszönte volna a szivességet, még azt kérdezte tüllem, hog asszonygya: voltakipen kihez légyen szerencsém, mer én mindenféle emberrel nem állok szóba?

Igy a szíri legyik az ember jó szívvvel a felebaráttyáho. Persze hogy visszaeresztettem, mer usse tudott megállani a lábán, de azir arra még se vitt rá a lilek, hogy a sárba lötytyencsem, hanem ráfektettem istenes Nagy Jan-kóra szípen.

Aut oszt ippet be akartam kopogtatni a szomszidasszonho, hogy mondok hát hirdadok a firje heverisirül, hát csak tesik mán kipzelní, ehen jön két rendör beszeszélyezve a nyakolajtul, oszt balgatag felfogással még engem kísérték be.

Oszt mikor a Szent-Anna-uccai háznál belől tettek az ajtón, hát még a tarkóm környikít is megbizserélték, aut lejjebb kerültek egisz a kabátom alá hátulról, de mán ott nem kézzel, hanem lábbal tettik a törvint.

Na hát esztet mán sehogy se hagyom hejbe. Ipp azir is irtam esztet a pár soraimat, hogy szerkeszsze ki kigyjelmed az ujságjába, a sort, akkibül éricsik ekkicsit Rostás Isvány fükapitány ur is, hogy az lendórsiget jó lesz megrostálni mig nem kiső, mert a hejjes pógári közvileminy majd vakszemen tanájja ütni nimej iszit.

En riszemről igirem is tisztelettel itt hejbe

Karesu Gömböcz Imre
fuharos és helyes pógár, lakok a meszeslábu Kovács kocsamája mellett, ahun a díszót perzselik.

ten. A miniszteri értekezlet a jövő évi közös költségvetést tárgyalja.

Montecuccoli tengerészeti parancsnok hírszerint néhány millióval többet kér a flotta költségvetésére, mint azt a tavalyi delegációk kiajélölték. Az osztárk és a magyar pénzügyminisztertől függ, hogy e kérést a miniszteri értekezleten teljesíteni fogja-e vagy sem.

A miniszteri értekezlet másik tárgya a budapest-szerajevói vasut költségeinek fedezése lesz. A boszniai kormány azt akarja, hogy ezt a költséget ne Bosznia viselje, hanem Magyarország. — Ez ügyben holnap lesz a döntés.

HAMIS HIREK A KIRÁLY LEMONDÁSÁRÓL.

A Matin mai száma határozott formában közli azt a hirt, hogy Ferenc József lemondani készül.

A Zeit tegnapi estilapja azt jelentette, — hogy a bécsi tőzsdén arra a hirre, hogy a király lemondani készül, gyengültek a kurzusok. A lapok ugyan nem vesznek tudomást erről a hírről, de feltűnő, hogy a bécsi ügyészség, mely másko: ilyen hírekkel szemben a legerélyesebben jár el, most nem kobozta el a lapot. Kétségtelen, hogy ez a hamis hír a Conrad-válsággal kapcsolatos trónörökös kommunikében leli magyarázatát.

A karácsonyfa árnyékában.

A Magyar Védő Egyesület akciója.

A magyar ipar érdekében.

Van is árnyéka a karácsonyfának, ha tele-rakjuk ragyogó, tündöklő, sziporkázó, csillogó csecsebecsékkel és reája ragyog egy menyországot érő apróságnak szemeiből megannyi millió szemsugár és talán örömköncsepp.

Es mégis árnyéka van legszebb, a leg-ragyogóbb karácsonyfának; ebben az árnyékban, mint a kísértetek imbolgó éthergomyait, a csalódott magyar iparosokat látom. Ők, a szegények kevesen élvezik a tündéri látományt a ragyogó karácsonyfának rezgő sugarai legtöbbször szívében csak fájdalmat, keserűséget okoz, mert róluk meglepedeztek azok, akik szeretettel és szent áhitattal a lelkökben felöltöztették a karácsonyfát ezernyi ajándéktárggyal.

Bizony szomorú a karácsony ünnepe az iparosnak.

Karácsony napján, ha kigyjul a ragyogó gyertyafény, csak a magyar iparos a szomorú, elhagyott hamupipőke.

Olyan a szegény, mint az árván maradt gyermek, aki lopva pillanat a nagyuri ház ablakában ragyogó karácsonyfára.

Lopva nézi ő is, mennyi sok szépet, ragyogót hordtak össze... Bécsből és egyéb idegen világból.

Vajjon kinek jut majd eszébe jökor még a magyar iparos? Ki teszi ragyogóvá az ő karácsonyfáját azzal, hogy neki is juttat valamit abból a sok millióból, amit karácsonyi ajándékért kiadnak megszámlálhatatlanul.

A társadalom, a nagy vevőközönség, minden pénz felett rendelkező lélek, adhat enyhítő irt a megtört magyar iparosnak.

Csak akarnunk kell és a pénzünkért megfészeljünk egyszer bátrak is lenni, merjük kérni a kereskedőt (hisz tőle vásárolunk), hogy mutasson troni árut is. Mert van; van szép is, jó is, elég olcsó is, ha kell, drága is.

A Magyar Védő Egyesület szívesen ad mindenkinek címetet minden apróságra díjtalanul.

Es mégis kevesen sietnek felhasználni ezt a szivességet.

A Magyar Védő Egyesület a maga körébe tartozó lelkes honfiaknak és lelkes honleányoknak minden esztendőben sietett segítségére lenni, hogy a magyar iparnak minél több járasson a karácsonyi vásárlásokból.

Egy kis karácsonyfa-kollekciót közöl, legyen gondja minden tagnak, hogy legalább a fővárosi iparosnak juttasson valamit a fölölegből.

A vidéki szervezetek a maguk körében, cselekedjék meg ezt, mert ott ők az irányadók.

Kiss Ferenc lemondott a megyebizottsági tagságáról.

Nem vállal függetlenségi megbízatást.

Kiss Ferenc esperes, püspökladányi lelkész, a nádudvari választások alkalmával a munkapárti György Endre mellett foglalt állást. Püspökladány független érzelmű polgárságát természetesen nagyon bántotta Kiss Ferencnek ez a nem várt politikai páfordulása, amennyiben Kiss Ferencet addig függetlenségi embernek ösmerték.

Szó volt még arról is egy időben, hogy a nádudvari kerület országgyűlési képviselőjének is jelöli a párt.

Kiss Ferenc állásfoglalásának meg íett a következménye, amennyiben a most lefolyt közvási képviselőválasztások alkalmával Kiss Ferencet Keserü Balázsszal szemben a képviselőtestületi tagságból kibuktatták. Kiss Ferenc mindössze 25 munkapárti szavazatot kapott.

Kiss Ferenc le is vonta a konzekvenciákat magára nézve a püspökladányi választásból: lemondott Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsági tagságáról is.

A lemondás ügye most fog Hajdúvármegyei közgyűlése elé kerülni.

Kiss Ferenc lemondásának tehát az az oka, hogy nem akarja a függetlenségi pártot képviselni a megyei gyűlésben.

Ezért tette le mandátumát azoknak a kezébe, akik adták.

A függetlenségi pártra semmi esetre sem előnyös, hogy egy egyénileg olyan kiváló embert veszít el, mint Kiss Ferenc, de más oldalról örülünk Kiss Ferenc lemondásának és csak helyeselni tudjuk férfias nyíltságát: legalább most már bizonyosak vagyunk abban, hogy Kiss Ferencre, mint függetlenségi pártemberre nem számíthatunk.

Az a helyes, ha tiszta bort töltünk a pohárba.

Az elvi ellenfeleket becsülhetjük, de azokat, a farkasokat, akik báránybőrbe bujnak a falka közé, hogy szétriaszák a nyáját — soha!

Ezért tiszteltreméltó Kiss Ferenc cselekedete, amit el kell ismernünk most is, amikor már politikai ellenfelünk.

Mindenféle

Nyomtatványokat

olcsón készít

HOROVITZ ZSIGMOND

könyvnyomdája

Darabos-utca 7. sz. a

Meghiusult a kompromisszum

Bajok Székely Ferenc tárgyalásai körül

Tegnap délután már úgy látszott, hogy a kormány nevében Székely Ferenc igazságügyminiszter megállapodott az ellenzékkel abban, hogy a véderőreformot szerdán leveszik a napirendről és ez évben már csak a költségvetést és egyéb kisebb javaslatokat tárgyalnak. A munkapárt és a kormány tagjai azonban, úgy látszik, nem vállaltak szolidaritást az igazságügyminiszterrel és félhivatalos kommunikében jelentették, hogy még nincs végleges megállapodás.

Ez előzmények után ma délelőtt a képviselőházban újabb pártközi értekezlet volt, melyen Székely Ferenc igazságügyminiszter, Kossuth Ferenc, Dési Zoltán, Sággy Gyula, Justh Gyula, Holló Lajos, gróf Batthyány Tivadar, Bakonyi Samu, Beck Lajos, Barta Ödön, Polónyi Géza és Egry Béla képviselők és Chorin Ferenc főrend jelentek meg.

Justh Gyula bejelentette, hogy ő a tegnapi megállapodást véglegesnek tekintette és nem érti, hogy a munkapárt miért dezavualta ezt.

Székely Ferenc azt válaszolta, hogy szerinte tegnap nem történt végleges megállapodás és ő csak elvileg járult hozzá az elenziek javaslatához.

Justh Gyula és Kossuth Ferenc újból hangsúlyozták, hogy tegnap végleges megállapodás történt.

Justh Gyula a konferencia után a következőket jelentette ki:

— Én tegnap a megállapodást perfektnak tekintettem. Nem akarok hazugságban maradni. Megmondtam a miniszternek is tegnap, hogy csak úgy tárgyalok vele, ha a minisztertársaitól felhatalmazása van rá. Hogy mennyire végleges volt tegnap a megállapodás, az is bizonyítja, hogy maga az igazságügyminiszter így szólt:

«Ezek a megállapodások tehát meg vannak a (ha nem fog tetszeni a többieknek, legfeljebb az én fejem lesz az áldozat.»

Egry Béla ennek bizonyítására azt is felhozta, hogy tegnap maga a miniszter kérte fel Kossuth Ferencet, hogy tegyen javaslatot a képviselőházban az ülések meghosszabbítása iránt.

Bizonyítja ezt még az is, hogy abban is megállapodás történt, hogy a Banjanin ügyét december 13-án tárgyalják a Házban és ezt az igazságügyminiszter fel is jegyezte magának.

Justh Gyula végül kijelentette, hogy további tárgyalásokat nem tart szükségeseknek és újabb megállapodásokba ezentúl csak akkor megy bele, Székely Ferenc előterjesztéseit a kormány és a munkapárt is garantálja.

Az igazságügyminiszter kijelentette, hogy újból tájékozódni fog a kormánynál és ezzel az értekezlet véget ért.

SZINHÁZ.

Élő halott. Ma este Tolsztoj után irt kiváló dráma, az **Élő halott** kerül színre, melynek a közel napokban volt a bemutatója s melyben Zilahy Gyula Protassow Fedor szerepében mesteri alakítással és kiváló művészettel ragadta magával a közönséget. A kiváló dráma és a magas színvonalú előadás igaz tetszéssel találkozott s így valószínű, hogy a

mai előadás iránt nagy érdeklődés fog nyilvánulni.

Kis gróf. Holnap kerül színre a Kis gróf operett hatodszor. A kiváló, pompás operett eddig még minden előadásával telt házakat vonzott.

Falurossza. Pénteken este a magyar népszínmű irodalom remeke, a «Falurossza» kerül színre, melynek érdekes nevezetessége lesz, hogy Zilahy igazgató, ki a darabot rendezte, teljesen új rendezéssel állítja a színpadra Tóth Ede népszínművét. Göndör Sándort a debreceni közönség hamarosan kedvelté vált színészre, Székely Gyula játsza. Gonosz Pistát Zilahy Gyula játsza, kinek ez alakítása iránt nagy érdeklődés nyilvánul.

Karenin Anna. A múlt évadban rendkívüli sikert aratott dráma, a Karenin Anna az idén először szombaton kerül műsorra. A címszerepet T.-Csige Böske játsza, kinek a szerepében osztatlan nagy sikere volt.

Ártatlan Zsuzska. Pénteken délután az Ártatlan Zsuzska operett kerül színre, mérsékelt helyárrakkal, három órai kezdettel. A kitünőt operettben a címszerepet ezúttal Belezna Margit fogja játszani.

Madarász. Az énekes személyzet most a «Madarász» operett repriz próbáival van elfoglalva. Nap-nap mellett szorgalmasan tartanak próbákat e bájos szép zenéjű operettből, Kassai Károly rendezése mellett, mely vasárnap este kerül előadásra.

Megyegyülés előtt.

Hajduvármegye törvényhatóságának téli közgyűlése.

Hajdu vármegye törvényhatósági bizottsága H. Debrecenben, 1911. évi december hó 12-ik napján délelőtt kilenc órakor Debrecen szab. kir. város székháza nagytermében rendes közgyűlést tart. A közgyűlés elé, amelyen több fontos vármegyei ügy felett fognak dönteni, nagy érdeklődéssel tekint Hajdu vármegye közönsége.

A tárgysorozat főbb pontjai a következők:

Alispáni időszaki jelentés.

Beöthy László kereskedelemügyi m. kir. miniszter urnak kinevezését tudató leirata.

A m. kir. belügyminiszter ur leirata a Hajduhadház község határához tartozó Pallapuszta nevének megváltoztatása tárgyában.

Az alispán jelentései: A vármegyei hajduk és szolgák ruha-szükségeinek biztosítása tárgyában. — A püspökladány-nádudvari törvényhatósági út kiépítésére a hevesvármegyei gyáripari r.-társasággal kötött szerződés tárgyában. — A vármegyei siketnéma-alap maradvék összegének a székház építési-alapba leendő átutalásáról. — A háztartási-alap 1911. évi költségvetése keretében szükségessé vált hitelátvétel tárgyában. — Az utalpai költségvetésében előállt hasonló esetről. — A vármegyei díjnyok drágasági pótléka ügyében. — A nagyváradi-budapesti, tiszacsege-egyeki és a hajdunánási-tiszapolgári törvényhatósági utak egyes szakaszainak kiépítésére Lémán László vállalkozóval kötött szerződés átruházása tárgyában. — A püspökladány-nádudvari törvényhatósági közút építése ügyében.

Az alispán előterjesztései: a vármegye közgazgatási bizottságából az 1876. VI. t.-c. 4. §-a értelmében kilépő 5 tag helyének választás utján betöltése iránt.

A nyugdíjazás folytán megüresedett hajdusoboszlói járási főszolgabíró és az ennek betöltése folytán megüresedhető más állásoknak választás utján való betöltése.

Az alispán előterjesztései: Az 1912. évi fősorozáshoz a sorozó-bizottságok polgári tagjainak kiküldése iránt. — A folyó évi október 29-én megejtett megyebizottsági tagok választásának eredményéről. — A jövő évi legtöbb adót fizető megyebizottsági tagok névjegyzékét be-

mutatja. — A legtöbb adót fizető megyebizottsági póttag behívásáról. — Az igazoló választmány megalakítása iránt.

A vármegye fegyvertartási szabályrendelete.

Firczak Gyula munkácsi görög kath. püspök Gköszönő irata a vármegye közönségének üdvözlétére.

Dr. Czegléd Mihály vármegyei földadó bizottság elnökének előterjesztése a bizottság két tagjának által üresedésbe jött két helynek választás utján leendő betöltése iránt.

Nemes Zoltán hajduböszörményi járási főszolgabíró kérvénye 3 hónapi szabadságidő engedélyezése iránt.

A közigazgatási bizottság értesítése az 1911 szeptember hó 11. napján tartott üléséről igazolatlanul távol maradt tagokról.

A községjegyzői nyugdíj-választmánynak javaslata néhai Eötvös Sándor volt püspökladányi jegyző özvegyi segélye tárgyában.

Kolozs, továbbá Abauj-Torna vármegyék közönségének a vármegyei számvevőségek visszaállítása, illetve a járási számvevői intézmény fenntartása kérdésében az országgyűlés képviselőházához, valamint a bel- és pénzügyminiszter urakhoz intézett felirata.

Zala vármegye közönségének az argentiniai hus behozatala elleni állásfoglalása tárgyában a magyar kir. kormányhoz intézett felirata.

Moson vármegye közönségének az országos drágaság enyhítése érdekében az országgyűlés képviselőházához intézett felirata.

A községi és körjegyzők országos egyesületének a községi közigazgatás rendezése tárgyában az országgyűlés képviselőházához intézett felirata.

Abauj-Torna vármegye közönsége a kath. autonómiairól szóló törvényjavaslat elkészítése végett a vallás- és közoktatásügyi miniszter urhoz intézett feliratát pártolás végett megküldi.

Heves vármegye közönségének a nyugdíjigénynek 35 évre leendő leszállítása és a lakbérnek a nyugdíjba való beszámítása tárgyában a magyar országgyűlés képviselőházához intézett s ide pártolás végett megküldött felirata.

Hajdusoboszló város képviselőtestületének 134/1911. kgy. számú határozata az ideiglenes rendőrfogalmazói állás megszüntetése tárgyában, Körner Géza rendőrkapitány felebbezésével.

Hajduhadház község képviselőtestületének 120/1911. kgy. sz. határozata iskolai pótadó törlése tárgyában.

Hajdusoboszló város képviselőtestületének 105/1911. kgy. számú határozata a tisztviselők fizetésének pótlására adott államsegély felosztása tárgyában.

Hajdunánás város képviselőtestületének 172/1911. kgy. számú határozata a tisztviselők fizetésének pótlására adott államsegély felosztása tárgyában.

Hajduböszörmény város képviselőtestületének 169/1911. kgy. számú határozata a tisztviselők fizetésének pótlására adott államsegély felosztása tárgyában, Uzonyi Péter felebbezésével.

Hajduhadház község határozata az anyakönyvi kivonat díjaknak az anyakönyvvezetők részére való átengedése tárgyában.

Tiszacsege község határozata az anyakönyvi kivonat díjaknak az anyakönyvvezető részére való átengedése tárgyában.

Gál Imre és társai kéményseprőmesterek kérelme, a kéményseprői szabályrendelet módosítása iránt. Kapcsolatosan a kéményseprők országos egyesületének hasontárgyu kérelme.

Fehér Gábor törvényhatósági bizottsági tag önálló indítványa a városi törvény megalkotása, a városi tisztviselők fizetésének rendezése, nyugdíjjogosultságuk és lakbér illetményük törvény utján való megállapítása tárgyában az országgyűlés képviselőházához telirat intézése iránt.

Több kisebb fontosságú vármegyei ügy szerepel még a közgyűlés tárgysorozatán, amely 110 pontból áll.

Szerencsétlenség a pályaudvaron.

Véres tolatás.

A kötelességteljesítés áldozata

A munka, a kötelességteljesítés megköveteli időről-időre a maga áldozatait. Azok a szerencsétlen páriák, akik a legkeservebb mindennapi száraz kenyérért kénytelenek a legnehezebb munka jármába hajtani fáradt testüket, mindig ki vannak téve annak, hogy áldozatul esnek kötelességtudásuknak.

Szomorú áldozata lett a kötelessége teljesítésének Csiba András hajduböszörményi születésű 26 éves máv. segédfekező. A szerencsétlen embert szolgálati buzgalmából kifolyólag félholtra gázolta a tolató szerelvény a vasúti pályaudvaron.

A véres szerencsétlenség ma hajnalban fél négy órakor történt. Csiba András ott végezte a rábizott feladatot a pályaudvari tolatásnál. Munkaközben többször megtörtént, hogy egyszerre két kocsi is kellett Csiba Andrásnak a szerelvényhez kapcsolni: így kívánta azt a tolatást vezető altiszt.

Csiba szót is fogadott és habár nem lett volna kötelessége, szinte bravúros ügyességgel végezte a kapcsolásokat. Merészsége azonban nem vezetett jóra. Ma hajnalban megjárta. A mint gyuanis nagy gyorsan ki akart bujni a kapcsolók alatt, megszuszott és a kerekek alá került.

A kocsi átmentek a lábán és mindkét lábfejét teljesen összezúzták. Csibát a gyorsan előhívott mentők a kórházba szállították. Állapota nem teljesen reménytelen, de mindkét lábát amputálni kell.

Szintelen riportok.

Az ügyvéd. — A borotválkozás.

Van Debreczenben egy előkelő ügyvéd, aki állandóan hatalmas kutya társaságában jár sétálni.

A kutya roppant erős állat, félve térnek ki előle az utcán és bár majdnem mindennap elkövet valami kellemeitenséget, senki sem mer sem vele, sem a gazdájával kikezdeni.

A napokban megtörtént, hogy a kutya, a mikor az ügyvéd sétáltatta, egy mészárszék ajtajából lekaptott egy nagy darab borjuhust és elszaladt vele. Meg is ette a legközelebbi utca-sarkon.

A mészáros másnap megjelent az ügyvéd irodájában.

— Tisztelt ügyvéd ur — kérdezte — ugyebár az állatok tettéért a tulajdonos a felelős?

— Igen — felelte az ügyvéd.

— Akkor hát legyen szíves fizessen nekem nyolc koronát azért a nagy darab husért, amit a kutya tegnap a mészárszékemből ellopott.

— Rendben van — hagyta helyben az ügyvéd. — Tehát kapok öntől két koronát.

— Tölem? Miért?

— Mert ön szerint a hus ára nyolc korona. Az ügyvédi tanácsért pedig amit tölem kapott, jár nekem tíz korona. Kapok tehát 2 koronát.

Egy szigorú tekintetű ur lép be egy elsőrangú debreceni borbélyüzletbe. — A segédek szolgálatkészen lesegítik kabátját, a főnök udvariasan helyet kínálja meg. A vendég fámor-dul:

— Borotválkozni akarok!

A személyzet összenéz, a hang szokatlan előttük.

Aztán a vendég helyet foglal s mialatt a segéd az előkészületeket végteszi, elordítja magát:

— De vért nem akarok látni, érti?

A főnök a vendég modorából ítélve, valami fene nagy urat sejt a látogatóban. Ezért ő maga szolgálja ki roppant nagy gondnal és vigyázattal.

A műtét végeztével megelégedésének ad kifejezést és előkelő mozdulattal két huszfillérest dob a pénztárasztalra.

— Bocsánat — szól a főnök — egy korona jár.

A vendég rémülődzik, de a szigorú tekintet folytán nagynehézen kikotorász a zsebéből még hatvan fillért.

— Ezt nem vártam, a fővárosban sem fizetnek negyven fillérenél többet.

— Az lehetséges, azonban nálam mellékjárulékok is vannak. Borotválkozás negyven fillér, vér nélkül husz fillér és gorombáskodás negyven fillér, ez összesen egy korona.

A kéményseprősegédek sztrájkja.

Sikerült a békés megoldás.

Ezelőtt egy hónappal kéményseprősegéd sztrájk volt Debreczenben. A sztrájkot, mind a két fél kölcsönös engedékenysége folytán, sikerült békés uton elintézni s a kéményseprősegédek és mesterek egymással kollektív szerződést kötöttek, amely szerint a mesterek kötelesek segédeiket egy évig szolgálatban tartani.

Két munkaadó, özv. Bazsik Lajosné és özv. Morvay Péterné azonban munkásaik bizalmiférfiait, Baik Józsefet és Benyó Jánost elbocsátották, mivel egyrészt több munkásuk volt mint amennyi a fővállalt munkát elvégezhetné volna, másrészt mivel azok munkáiknak eleget nem tettek, elbocsájtattak.

Az ipartestület békéltető bizottsága, mely eddig is mindig kellő mérséklettel s minden tekintet figyelembevételével, rendezte ezeket a sztrájkügyeket, ma délután öt órakor gyűlést tartott ebben az ügyben, mely iránt élénk érdeklődés nyilvánult meg, úgy a kéményseprősegédek és mesterek, valamint az ipartestület békéltető bizottsága részéről is.

Harsányi dr. iparhatósági biztos elnöklésével megjelentek a békéltető bizottság részéről: Scheibner József ipartestületi jegyző, Megyeri Kálmán, Eva Péter, Kozma Lajos, Zsibrita Flórián, Braun Márton és Szilágyi Sándor ipartestületi békéltető bizottsági tagok.

Harsányi dr. vezette a tárgyalásokat s felszólította úgy az özvegy Bazsekné részéről jelen levő Subert Mihály és az özvegy Morvay Sötérné részéről jelenlevő Gábor János üzletvezetőket, hogy adják elő a tényállást.

Az üzletvezetők előadják azt, hogy segédek munkáikat soha becsületesen el nem végezték, munkástársaikkal gorombáskodtak. Azután most minden üzletben sokkal több a segédek száma az elégnél. Ők nem a sztrájkból kifolyólag, vagy bosszúból bocsájtják el segédeiket. Kérik azt, hogy eljárásukat igazolja a békéltető bizottság.

Baik József a Morvay-cégtől és Benyó János a Bazsek-cégtől elbocsájtott segédek az ellenük felhozott vádakat kereken visszautasították s szerinők elbocsájtásuk csakis bosszúból történt. Ha a munkások száma több az elégnél, nem éppen legrégebb s azon munkásokat kell a munkaadóknak elbocsájtani, hanem rövidebb szolgálati idejű munkásaikat. Kérik, hogy a szerződészegő munkaadókat munkásaik visszavételére kötelezzék annyival is inkább, mivel a többi mesterek is a szerződészegő munkaadók eljárását nem helyeslik azért, mert a munkásokat a munkaadók munkátlanságukért nem is figyelmeztették. Scheibner jegyző felhozván, hogy a szerződészegő munkaadókra a törvény szigorja nehezedik, miután a békéltető bizottság bebizonyítottak látja, hogy itt

csak bosszúból való elbocsájtás esete forog fenn s abban az esetben, ha a munkaadók minden ok nélkül elbocsájtott munkásaikat vissza nem veszik, az e tárgyban megállapított szabályrendelet értelmében a munkaadóktól az iparengedély is megvonható, felszólítja a munkaadók jelenlevő képviselőit, hogy nyilatkozzanak, visszaveszik-e munkásaikat.

Mind a két üzletvezető kijelentette, hogy munkásaikat azon feltétellel veszik vissza, hogy abban az esetben, ha később a békéltető bizottság előtt az általuk munkásaik ellen felhozott vádak beigazolást nyernek, munkásaikat azonnal elbocsájtják.

Ez alapon a béke létrejött s holnap minden kéményseprő üzletben a munka megkezdődik.

Miért halt meg Kaszás Erzsébet?

Egy öngyilkosság epilógusa.

Annak idején részletesen megírtuk, hogy Kaszás Erzsébet cselédeleány szerelmi okokból öngyilkosságot követett el. A dolog úgy történt, hogy Kaszás Erzsébet a megszorodott szívű cselédeleányok általános receptje szerint: marólugot ivott Kovács Pál Késes-utcai vendéglős házában, ahol mint cseléd szolgált.

A szerencsétlen leányt beszállították a köz-kórházba, ahol borzalmas kinok között szenvedett ki.

Az öngyilkosság nyomán a kir. ügyészség elrendelte a vizsgálatot, hogy vajjon nem terhel-e valakit a felelősség Kaszás Erzsébet haláláért.

Megállapítást nyert ugyanis, hogy Kovács Pálné, a vendéglős felesége a szerencsétlen leányt folytonosan féltékenységi jelenetekkel gyötörte. Az öngyilkosságot megelőzőleg is nagy jelenetet rogtönzött Kovács Pálné, azzal vádolta a leányt, hogy szereti az urát.

A jelenet után zárta az ajtót Kaszás Erzsébetre, aki ezután marólugot ivott.

A kir. ügyészség szerint, habár Kovács Pálné nem is okolható közvetlen a leány haláláért, dacára annak, hogy féltette tőle az urát és így folytonosan üldözte, — hanem vétkes abban, hogy egy ilyen jelenet után zárta az ajtót és így korlátozta személyes szabadságában.

— A gazdának nincs joga korlátozni cselédje személyes szabadságát — mondja a királyi ügyész végzésében.

Kovács Pálné nem oka a cseléd halálának, mivel az orvosi vizsgálat megállapította, hogy Kaszás Erzsébet olyan nagymennyiségű marólugot ivott, amely feltétlenül halálos volt a leányra nézve. Kaszás Erzsébetet tehát akkor sem lehetett volna megmenteni, ha Kovács Pálné nem csukja rá a konyhaajtót. Ellenben tény az, hogy a szerencsétlen leány fájdalmait éppen ezért nem lehetett enyhíteni és ez a súlyosbító körülménye annak a vétségnek, amit Kovács Pálné cselédje személyes szabadságának a korlátozásával elkövetett.

UJDONSÁGOK

A 'Debreczen' szerkesztősége é kiadóhivatala Darabos-u. 7. sz. a
Telefon 412.

AZ ELHAGYOTT NAGYERDŐ.

Debrecen, dec. 5.

Poroszkálunk az utcán estefelé és azt kérdezi a velem baktató jó barátom:

— Mikor voltál kint a Nagyerdőn?

Beteg ez az ember? Hogy jut neki eszébe ilyenkor a Nagyerdő, amikor estefelé már sűrű ködhuzat takarja le az utcákat és az erdő kopasz fái között nem jár egyéb, mint a mulandóság hangulata.

dekeinek védelmére. A favágó gépeket a városi hálózatból látják el villamos hajtóerővel s mérsékelt áron fogják házanként a fogyasztók-zónság rendelkezésére bocsátani. Miután a széleskörű érdeklődés folytán a különben is minimális 30 K névértékű részvények pár nap alatt jegyezve lesznek, az új nagyvárosi jellegű villamos favágó gépek már január első napjaiban megkezdik működésüket. Az új részvénytársaság élén Márk Endre, Muraközi László Németh András, Varga Pál, Haty Kálmán, Bézer és Dávid, Hay Miksa, Tóth István, dr. Rác Lajos, dr. Gulyás István, Földvári L., dr. Szabó Sándor, és még néhányan állanak. Mind olyan nevek, amelyek a vállalat realitást és sikeres működését előre biztosítják.

Pénzüntézetek Országos Egyesülete Horvátországban.

Gazdasági érdekköreink régi törekvése, hogy működésüket az ország határain túl a társországokra is kiterjesszék, a megvalósuláshoz közelebb jut azon akció révén, melyet a Pénzüntézetek Országos Egyesülete most Horvát-Szlavonországra nézve eredményesen befejezett. A báni kormány az egyesülés alapszabályait a társországok területére nézve jóváhagyta s ez alapon már számos horvát-szlavonországi pénzüntézet lépett be az országos egyesülésbe. Az akció a miniszterelnök is szívesen látja és dr. Hantos Elemér országgyűlési képviselő az egyesülés igazgatója előtt kijelentette, hogy az egyesülést ezen törekvésében a legmesszebbmenő támogatásban fogja részesíteni. A Pénzüntézetek Országos Egyesülete legközelebb Zágrábban ülést is fog tartani, amelyen Széll Kálmán is meg fog jelenni.

A háború.

Béke kilátások előtérben.

Berlin, dec. 5. A Morgenpost tripoliszi tudósítója jelenti e hó másodikáról, hogy a törökök és az arabok az egész vonalon harcolnak. Böven van lőszerük és eleségük. Az élelmezés is jó. Egy görög gőzöst, amely Tuniszból jött és hadiszereket hozott a török seregnek, az olaszok elfogták. A törökök szinlelt támadást intéztek az olasz hadállások ellen, hogy elvonják a figyelmet a szállítóhajóiról, de az olasz flotta résen volt s még mielőtt a parthoz közeledett volna a görög gőzös, bekerítették és elvontatták.

Ujabb hírek is megerősítik, hogy a törökök és az arabok az olasz sebesülteket megcsontítják. Olasz katonáorvosok megállapították, hogy az ellenség sok olasz katonát elevenen megpörkölt. Állítólag nem a rendes török sereg követte el ezeket a kegyetlenkedéseket, hanem fanatikus beduin törzsek, amelyek áldozatoknak hurcolták el az olaszokat és a mecsetekben égették el.

A béke előestéjén.

London, dec. 5. Tegnap a cardiffi szent-tőzsdén azt híresztelték, hogy a békekötés küszöbön áll. Olasz ügynökök, akik az olasz haditengerészet, a vasutak és a hajóstársaságok számára cardiffi szentet szereznek be, utastást kaptak, hogy ezentúl csak annyit vásároljanak, mint a mennyit béke idején szoktak. Később este Londonból távirat jött Cardiffba, hogy e hét végére biztosan meg lesz a béke.

Kivégzett árulók.

Konstantinápoly, dec. 5. Dehiabadból táviratozzák: Áruló arab sejkék olasz tisztet vezetése alatt küldöttségbe mentek a senussi törzsnagy sejkéjéhez Gafiligibe, hogy pártoljon el a törököktől. Az egész küldöttség, köztük egy magasrangú olasz tiszt a törökök fogságába jutott és valamennyiüket statáriálisan kivégezték.

TÁVIRATOK.

SZERENCSETLENSÉG EGY HADIHAJÓN.

Kiel, dec. 5. A Preussen sorhajón, amely tegnap a kikötő torkolata előtt céllövési gyakorlatokat tartott, egy ötcéntiméteres gránát az ágyu csövében felrobbant és szétvetette az egész ágyut. A szerterőpködő acéldarabok két haditengerészt halálosan megsebesítettek, egy harmadiknak egy szilánk keresztülfurta a fülét. A hajó abbahagyta a gyakorlatokat s rögtön visszatért a kikötőbe. A három sebesült matrózt az itteni tengerészeti kórházban ápolják.

LAFARGUE KÖVÖETJE.

Páris, dec. 5. A múlt héten történt, hogy Lafargue Pál szocialista vezér és neje, Marx Károly leánya, megmérgezték magukat s példájukat ma követte Lafarguenak egy lelkes híve, maga is a szocialdemokrata pártnak előkelő tagja, az ősz Courtigon. Montluconból jelentik, hogy ott Courtigon föbelötte magát s levelet hagyott hátra, hogy aggságára nem akar senkinek terhére lenni, különben is érzi, hogy meg fog örülni. Az öngyilkos szocialista vezér, aki hetvenöt éves volt, nagy szerepet játszott a pártgyűléseken.

ÁLTALÁNOS SZTRÁJK BERLINBEN.

Berlin, dec. 5. Hetek óta tart már Berlinben a fémmunkások kizárása. A munkaadók nem teljesítették a munkásoknak ama kéréseit, melyekkel bérjavítást és munkaidő-megrovíditést kértek, hanem a munkások memorandumára azzal feleltek, hogy majdnem valamennyi fémmunkást kizártak. Ez a kizárás nagyon elkésé- ritette a berlini munkásokat. Tegnap este a munkásszervezetek vezetői értekezletet tartottak és ezen elhatározták, hogy válaszul a fémmunkások kizárására a berlini munkásság általános sztrájkját fogják proklamálni. Ma estig adtak határidőt a munkaadóknak arra, hogy a fémmunkások követeléseire válaszoljanak és ha ez a válasz kedvezőtlen lesz, akkor még ma este kimondják Berlinben az általános sztrájkot.

A vihar.

Orsz. eredetiből fordította ROBERT OSZKAR.

16. Folytatás.

Általam soha nem érte bánat, Önmagukra gondoltak mind és úgy érezték át a félelmet az ismeretlen borzalmaktól. És rosszul esett ezt a többiek előtt érezniök és szégyenkeztek önmaguk előtt.

— Hogy maradhatnak az emberek oly nyugodtan! — gondolta Sluvin naiv megdöbbenéssel és remegően félve. Maga előtt is csenevésznek, kicsinynek és utálatosnak látzott. Hevessé fájdalmat érezt és úgy vélte, el kell mondania, mit érez hogy tudja mind, mi van övele. Rángatózó könyökkel és lábszárral, esetlenül maga elé bámulva dadogta:

— Ez tulajdonképp... rettenetes... Ez az egész... És általában...

— Hogyan? — szolt Sarnitzki váratlanul, mintegy magához, mialatt önkéntelen engedett sugallatának, hogy félelmét eltitkolja és ezáltal a többieket csodálatra indítsa. A gondolat, hogy jobb és elszántabbnak, törhetlen és áthatatosabb jelleműnek lássék, mint a többiek, mindig eltöltötte és most is lepézetett örömet melengtetett a lelkében. Nyugodt biztossága mindjárt visszatért és el volt készűve azzal, amit mondani akart.

A harc egyszer harc! Néhányunknak bele kell pusztulnia. Az én véleményem szerint, jobb a küzdelemben elesni, mint ágyban vámai betegség miatt meghalni. Valójában — fojtatta aztán élénkebben és örvendő afölött, hogy éppen neki jött ez a gondolata, — valójában csak akkor volna rettenetes, áldozatnak lenni, ha az emberek örök időnkig élnek s csak az a néhány ember szünne meg élni. — Akkor igen. De minthogy mindegyiknek meg kell halnia, nem mindegy, előb vagy utóbb történik-e ez meg? Ez a szentimentális részvét arra az

esetre emlékeztet, amikor egy sereg embert halálra ítélek; mindet bitóra ítélek, kivéve ketőt-hármat, akiknek golyót szánnak. És ekkor, mind a bitófára ítélek, nem önmagukat íratják, hanem azokat, akiket agyon fognak löni, — bár határozott bizonyossággal tudják, hogy a következő percben csak úgy párájukat veszik nekik is.

— Igen, igen... egészen igaz, — szolt Sluvin boldog megkönnyebbüléssel, — melyekben szemléve, minden egyszerű s egyáltalán nem borzalmas... Mert tényleg nem-e mindegy hogy holnap megölnek vagy később sorvadásban halok meg. Ami elkövetkezik, ugyanaz és változhatatlan.

SÉ a gondolat, hogy sorvadásos, most nem gyötörte annyira. Ellenkezőleg, csaknem kellemesen érintette, mintha ezáltal valam isulyos terhettől szabadulna meg.

— En magam mégis... — szakította meg ezt a beszédet egy különös, ágaskodó érzés hatása alatt, mely lelke mélyén, könnyed jó gondolatok közül kelt ki — a szenvedések mégis iszonyuak... és a gyors elmulás... Ambar...

— Ah, kedves fiacskám — nevetett Sarnitzki ibaráságosan s már teljes higgadtsággal. Egy golyó se okoz több szenvedést, mint a csusz vagy rákbetegség és ami a gyorsaságot illeti, a halál mindenkor hirtelen jön, még ha az utolsó kenetet is felvettük már — jegyezte meg önmagában teiszelő mosolylyal.

Sluvin iriggyen nézett rá és görcsösen erőlködött, hogy ezeket a gondolatokat magába rögzítse, hogy ő is épp olyan könnyűen gondolkozhasson az életről és a meghalásról. De gyávaságának és tehetetlenségének tudata reágyoamszkodott a lelkére és még jobban kizozta, mint a félelme.

— A dolog igazában úgy van... — kezdte Lawrenko, pillantást vetve az íróasztal sima, zöld felületére, mely kedvelt billiárdját juttatta eszébe — úgy van, hogy a betegségből származó halált mindenki természetesnek tartja, noha a halál gondolata mindig förtelmes az embernek... De a mi esetünkben nem is annyira az borzasztó, hogy az áldozatot elpusztulnak, hanem az, hogy az áldozatot emberek hozzák meg. Mindnyáján irtóznak a haláltól, örökké szeretnénk élni. Ezért keressük évezredek óta az örök élet titkának nyitját, gondoskodunk a köztisztaságról, kórházat építünk, küzdünk a nyavalyák ellen és rettenetes erőfeszítéssel dolgozunk azon, hogy felefedezzük az emberi szervezetnek ártalmas mikroorganizmusát. Mind e szép törekvések és nagy munkák ellenére, pedig akadnak emberek, könnyelműek vagy félkegyelműek, akik csalóka jóslások köpönyege alatt, ugyanazt az életet, melyért mindnyájan küzdünk, megrontják, megsemmisítik, tönkreteszik.

Ez az irtózatot barátom! Az erőszakos haláltól való félelem, maga az örök halálfélelem, melyet ez esetben csak telit a felháborodás és fájdalom azon kérdés miatt: Miért mindezt?... Ez egyszerűen az igazság, amelyet be kellene már látni!

Sarnitzki, még mielőtt Lavrenko elhallgatott volna, válaszon gondolkozott. És ha szavai kevésbé is illettek Lavrenko utolsó mondásaihoz, feszült érdeklődéssel beszélt:

— Ön azt mondja, hogy a halál általában förtelmes... Hogy vagyunk akkor a terroristákkal?...

Itt elhallgatott, majd nagy hévvel tovább folytatta:

— Az emberekkel, akik még a bitón is mosolyognak... És, például, Krisztus kereszt-halálával?... És az öngyilkosokkal?...

— Azt hiszem, — fogott szóba Lavrenko elgondolkozva, míg egész lomha, kövér testét hátravetette székében, — szemből a halállal is lehet mosolyogni, de csak akkor, ha saját akaratunkból kerestük... A terrorista halála nem egyéb, mint egyéniségének legemelkedettebb megnyilvánulása... Aki a terroristákhoz csatlakozik, előre halálra szánta magát...

Folytatjuk

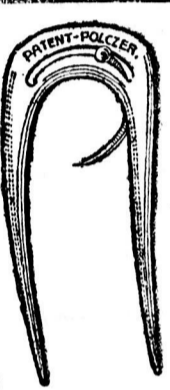
o Főmunkatárs o
VOITH GYÖRGY.

Legpon-
tosabb**Órák**

legolcsóbban

GASPARIK ÁDÁM

órás és ékszerésznél

Hunyadi-utca 12. szám és fióktízlet
Szent-Anna-utca 2.**BUDAPEST SZÁLLODA****SZEGED, Aradi-utca 6.**(Tisza nagyszállóda függeléke.) Be-
járat a Klauzál-téri villamos vasut
megállójától.Udvari szoba személyenként vilá-
gítással és kiszolgálással K 1.60
Utcai szoba személyenként
villanyvilágítással és ki-
szolgálással. K 2.40Ugy az utcai, mint az udvari szobák
tiszták és világosak. A környékbeli
közönség kedvelt szállója.

Lefőztük Páris, Londont és Berlint

szabadalmazott **hajtűnkkel**A frizurát erősen tartja és so-
hasem esik ki. Kapható min-
den jobb üzletben. Valamennyi
kulturállamban szabadalmazva**Polczer és Társa**hajtű- és hajdizsmü-árúgyár
Budapest, I. ker., Lenke-ut 65. sz.**Schaumburg-Lippe Herceg****Beremendi****portlandcement és mész művei**

Kereskedelmi igazgatóság:

P É C S, Indóház-utca 42. szám.Művek: **BEREMEND.**

Kittinő minőségű és páratlanul szép színt

**portlandcement
és fehérmészgyártása,**valamint géppel zuzott kavics és nyers
mész előállítására.Évi termelés: 500,000 q portlandcement,
120,000 q fehérmész, 800,000 q kavics.Portlandcementünk kiváló minősége
mindent a legnagyobb elismerést vívta ki.
A hivatalos szabványokat messze felülmúló
minőségűt szavatolunk.**Pontos és gyors kiszolgálás!****CIGARETTÁZÓK!**Egyesüljétek a cigaretták óriási
áremelése miatt! Ne sajnáljátok
a kis fáradságot! — Töltsétek**Jacobi Antinicotin-
hüvelyeket,**vagy „**OTTOMÁN**“ (törökfej)és „**TIP-TOP**“ arany szopókás**cigaretta papírt.****PÁLYÁZAT.**A tiszántúli református egyház-
kerület pályázatot hirdet népiskolai**tankönyvkiadványainak bekötésére.**A pályázni kívánók árajánlatukban a
következő ivszámok szerinti kötési
árakat tüntessék fel: 1-5, 6-7, 8-10,
11-15, 16-25 és 25 ivekre.A kivitelre nézve czérnával fűzött,
egyszerű, szolid kötés kívánatik vászon
sarokkal a kiadványainknál eddig hasz-
nált vastagságú fedéllel. Fejtüntetendő
az árajánlatban, hogy a szegletek vá-
szon borítása mennyi árkülönbséget,
okozna. A bekötött példányok 50 pél-
dányonként összezsomagolva szállítan-
dók az egyházkerületi tankönyvra-
ktárba. A pályázók bánompénzül 500 koronát
csatoljanak pályázatukhoz készpénzben
vagy óvadékképes értékpapírokban.
E bánompénzt a pályázatnyertes vál-
lalkozó 2000 koronára köteles kie-
szíteni óvadékképen. Kötési minták
mellékelendők. A szerződés esetleg
10 évre köttetik. A végrehajtó-bizottság
a pályázók közül a pályázatban feltün-
tetett árakra való tekintet nélkül sza-
badon választ. A mintákkal és áraján-
lattal szabályszerűen felszerelt pályá-
zatok **1911 december 28 án déli 12 óráig**
a végrehajtó-bizottság elnökéhez Nagy
Vilmos tanítóképzőintézeti tanárhoz (ref.
tanítóképzőintézet) küldendők.

Debreczen 1911. decz. 4. én.

Somogyi Pál

végrh. biz. elnök.

Ujonnán berendezett**Papir, Iró- és Rajzszer-**

:: kereskedésben ::

Piac- és csapó-utca sarkán:: (a Takaré- és Hitelintézet
ujonnán épült palotájában.) ::**Üzleti könyvek****Irodai felszerelések**

Csomagos,

Dobozos

és Családi

Levélpapírok**jutányos árban beszerezhetők.**

Teljes tisztelettel

HOROVITZ ZSIGMOND.

TELEFON 330.

Piac-utca 12.

Apró hirdetések.

Tíz szög 50 fill., mindegy további szög 5 fill.
Apróhirdetések előre fizetendők.

KIADÓ LAKÁSOK. Csapó-utca 10. szám alatt udvari lakás, az emeleten egy vagy két szoba butor nélkül kiadó. Értekezhetni Csapó-utca 10. az emeleten.

Zongorázik Ön? 3 korona havi előfizetéssel legjobb és legújabb zeneműveket kölcsönöz Országos hangjegykölcsönző Intézet, Anarásy-ut 47. Tessék prospektust kérni.

Három, esetleg 4 szobás utcai modern uri lakás 1912 május 1-től kiadó Darabos-utca 7. sz. alatt.

Csizmadiamesterek csizmaszárba való papiros kiló és mázsánként olcsón beszerezhetik Horovitz Zsigmond papirtüzletében Piac-utca 12.

Irodának alkalmas

világos, tágas

három szoba

(2 utcai, 1 udvari)

1912. május hó 1-től
kiadó

Darabos-u. 7

Irnoki állás.

A kollégiumi számvevői hivatalban 1912. január hó 1-től egy állandó

irnok

nyer alkalmazást. Fizetése évi 900 kor. Hivatali gyakorlattal bírók előnyben részesülnek. Jelentkezni lehet személyesen a hivatalos órák alatt a kollégiumi számvevőnél.

Meghívó.

A Debreczeni Gazdák Bankja r.-t.

1911. évi december 21-én,
délután 11 órakor, saját
helyiségében (Kossuth-utca
:: 17. szám alatt ::

rendkívüli közgyűlést tart,
amelyre a részvényesek tisztelettel meg-
hívatnak.

TÁRGY:

1. Alaptőke felemelése 1.000,000 ko-
ronára.
2. Alapszabály módosítása.

Debreczen, 1911. december 4-én.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Meteor Villamos színház Bocskai-tér 10.

Legkellemesebb szórakozó hely.
Debreczen város közönségének

Előadások kezdete Vasárnapokon:
3-5-ig, 5-7-ig, 7-9-ig és 9-11 óráig.

Hétköznapokon . . . 7-9 óráig.
9-11 „

SALVATOR

GUMMI SARKAK

VILÁG CZIKK
UTÓLÉRHEZETLEN
TARTÓSSÁGU!

MINDENÜTT KAPHATÓ.

Műbutor és épület asztalosok.

Van szerencsénk a n. közönség becses tudomására hozni,
hogy Debreczenben a Boldogfalvai-utca 6. sz. alatt

**műbutor és asztalos
műhelyt rendeztünk be.**

Elvállalunk: minden e szakmába vágó műbutorok elkészí-
tését, u. mint: hálószoba, ebédlő, szalon és irodai berendezé-
seket. Javítások pontosan s a legjutányosabban eszközöl-
tetnek. Stilszerű antik butorok nagy szakértelemmel javítottak.

A n. é. közönség szíves bizalmát és megrendetését kérve
maradtnnk tisztelettel

Girtsis József és Társai.

Telefon 10-38. sz.

Telefon 10-39. szám.

Turul-Cipő

Telefon 691. elsőrangú, elegáns, tartós és kiválóan olcsó. Telefon 691.

A Monarkia legnagyobb cipőgyára.

Turul Cipőgyár r.-t.
Temesvár.

Elárusítótelep:
DEBRECZEN,

Piac-utca 48. sz.

SZENT-ANNA-
UTCA SAROK.

130 fiók bel- és
külföldön!

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Heti gyártás
18,000 pár.

